

Załącznik nr 1 do Zarządzenia dyrektora III Liceum Ogólnokształcącego nr 28/2017 z dnia 29.09.17 r.

PROGRAM

WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

**III Liceum Ogólnokształcącego im. Żołnierzy Obwodu
Łomżyńskiego Armii Krajowej
w Łomży**

Łomża 2017 r.

Podstawa prawna

- *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. nr 78, poz.483 ze zm.);*
- *Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991r. nr 120, poz.526);*
- *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, (Dz.U. z 2017 r., poz. 59);*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej;*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii, (Dz.U. z dnia 28 sierpnia 2015 r. poz. 1249);*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz. U. z 2017 r., poz. 1611);*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r., poz. 1591);*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1534);*
- *Ustawa z 26 stycznia 1982r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn. : Dz.U. z 2016 r. poz.1379);*
- *Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.,: Dz. U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.);*
- *Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 487);*
- *Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r. poz.783);*
- *Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 298);*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia ,wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2015 r. poz.1113);*
- *Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2017/2018 z dnia 06 lipca 2017 r.;*
- *Statut III Liceum Ogólnokształcącego w Łomży z 31 sierpnia 2015 r.*

Wstęp

Wychowanie to „wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży” (art. 1 pkt. 3 *Ustawy Prawo oświatowe*). Społeczność szkolną stanowią uczniowie, ich rodzice oraz nauczyciele i wszyscy pracownicy szkoły. Współpracują oni w atmosferze wzajemnego zrozumienia i szacunku w celu realizacji wyznaczonych zadań, jednocześnie przestrzegając obowiązujących przepisów prawa.

Najważniejszym celem programu wychowawczo-profilaktycznego jest rozwijanie potencjału wychowanków, pomoc w odkrywaniu ich mocnych stron, wzmacnianie poczucia ich wartości i budowanie odporności tak, aby mogli pokonywać trudności życia codziennego. Szkoła kształtuje osoby kreatywne, zdolne do sterowania własnym życiem i przejmowania za nie odpowiedzialności.

Program wychowawczo-profilaktyczny III Liceum Ogólnokształcącego w Łomży stanowi dokument, który opisuje w sposób całościowy:

- treści i działania o charakterze wychowawczym podejmowane przez szkołę, a skierowane do uczniów,
- treści i działania profilaktyczne - uzupełniające, wzmacniające i korygujące treści wychowawcze - skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Cele i treści programu są dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów i opierają się na:

- hierarchii wartości wynikającej z zapisów zawartych w Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r., podstawie programowej,
- diagnozie przeprowadzonej wśród uczniów, nauczycieli i rodziców szkoły.

Program wychowawczo-profilaktyczny realizują:

- pedagodzy i psycholog,
- uczniowie i ich rodzice,
- nauczyciele i wychowawcy,
- dyrekcja szkoły,
- pozostali pracownicy szkoły,
- przedstawiciele zaproszonych instytucji wspierających działalność wychowawczo – profilaktyczną szkoły.

Sylwetka absolwenta

Dążeniem III Liceum Ogólnokształcącego im. Żołnierzy Obwodu Łomżyńskiego Armii Krajowej w Łomży jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym, podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój oraz ukształtowanie wartościowego człowieka.

Absolwent szkoły:

- W sferze biologicznej:
  - dba o własne zdrowie, potrafi rozpoznawać niepokojące sygnały somatyczne i psychiczne,
  - zna konsekwencje podejmowanych działań ryzykownych,
  - czas wolny spędza aktywnie, w swoich działaniach jest kreatywny,
  - zna etiologię chorób somatycznych, wie jak im zapobiegać i gdzie szukać pomocy,
  - jest uczniem świadomym własnych zalet, ale także niedostatków, z którymi potrafi sobie radzić.

- W sferze psychicznej:
  - jest świadomy życiowej użyteczności zdobytej wiedzy i umiejętności przedmiotowych,
  - jest przygotowany do podjęcia dalszej edukacji,
  - konsekwentnie dąży do realizacji własnych planów życiowych, by w przyszłości móc zapewnić sobie dobrą egzystencję,
  - dba o swój rozwój intelektualny, poznawczy,
  - dba o swoje zdrowie psychiczne, jest świadomy zagrożeń cywilizacyjnych,
  - zna sposoby pokonywania trudności dnia codziennego.

- W sferze społecznej:
  - jest przygotowany do życia w społeczeństwie i rodzinie, zna i szanuje zasady w nich obowiązujące,
  - jest świadomy wypełniania różnych ról społecznych,
  - potrafi porozumiewać się i współpracować z innymi, angażuje się w życie społeczne,
  - sprawnie i bezpiecznie posługuje się nowoczesnymi środkami TIK,
  - jest kreatywny, potrafi odnaleźć się w zmieniającym się świecie, z otwartością podchodzi do wszelkich przemian,
  - potrafi zachować się w sytuacjach konfliktowych, rozumie istotę odpowiedzialności prawnej i moralnej,
  - przestrzega zasad kultury i dobrego zachowania,
  - posługuje się poprawną polszczyzną,
  - szanuje pracę swoją i innych ludzi,

- czuje się odpowiedzialny za środowisko naturalne,
  - jest przygotowany do komunikowania się w językach obcych,
  - umie korzystać z różnych źródeł informacji i krytycznie interpretować fakty.
- W sferze aksjologicznej:
    - posiada system wartości,
    - ma wysokie poczucie godności i niezależności,
    - jest świadomym uczestnikiem zjawisk z dziedziny kultury i sztuki,
    - szanuje siebie i innych, wykazuje postawę tolerancji dla różnorodności przekonań, kultur, poglądów i wartości,
    - potrafi świadomie dokonywać wartościowych moralnie i etycznie wyborów,
    - zna i szanuje historię, kulturę, tradycje narodowe i regionalne, nadając szczególną wartość tradycji szkolnej związanej z patronem.

Charakterystyka środowiska szkolnego III LO w Łomży

Przeprowadzona wśród rodziców, uczniów i nauczycieli diagnoza wykazała, że dla procesu wychowawczego ważne są wartości: więzi międzyludzkie, bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne, odpowiedzialność, miłość, wrażliwość. Rodzice wymienili również szacunek dla innych, uczciwość, więzi rodzinne i mądrość.

Diagnoza aktualnej sytuacji wychowawczej III LO w Łomży została oparta na analizie dokumentów, obserwacji, rozmowach i wykazała, że dotychczasowe działania szkoły, które należy kontynuować to:

- angażowanie uczniów w działania prospołeczne np. włączanie się w wolontariat, akcje charytatywne, honorowe krwiodawstwo, w pracę w Samorządu Uczniowskiego i Młodzieżowej Rady Miasta,
- budowanie właściwych relacji między rówieśnikami,
- udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, tematycznych oraz zawodach sportowych o zasięgu lokalnym, wojewódzkim i ogólnopolskim,
- angażowanie w przygotowanie uroczystości związanych z historią i tradycją kraju, regionu i szkoły oraz udział w nich,
- dbanie o bezpieczeństwo uczniów,

- udzielanie wsparcia i pomocy psychologiczno-pedagogicznej wszystkim potrzebującym uczniom, organizowanie zajęć pozalekcyjnych zgodnie z ich potrzebami,
- organizacja działań i zajęć ułatwiających podejmowanie decyzji dotyczących dalszej edukacji,
- współpraca z instytucjami wspierającymi proces wychowawczo-profilaktyczny.

Obserwacja uczniów III Liceum Ogólnokształcącego, rozmowy z nimi i ich rodzicami wykazały, że młodzi ludzie są narażeni na działanie wielu czynników negatywnie wpływających na ich rozwój. Możemy do nich zaliczyć:

- łatwy dostęp do używek,
- cyberprzemoc,
- świadomość anonimowości w Internecie,
- niską motywację do nauki,
- negatywny wpływ środowiska rówieśniczego,
- zaburzoną strukturę rodziny,
- brak autorytetów,
- konsumpcjonizm.

Uleganie tym zagrożeniom skutkuje:

- niepowodzeniami edukacyjnymi,
- dużą absencją w szkole,
- brakiem motywacji do pokonywania trudności,
- eksperymentowaniem z używkami,
- nieodpowiedzialnymi zachowaniami w Internecie,
- nadmiernym przywiązaniem do wartości materialnych,
- brakiem refleksyjności i krytycyzmu w stosunku do niewłaściwych zachowań,
- niskimi kompetencjami emocjonalno-społecznymi.

W związku z tym należy:

- konsekwentnie przestrzegać wypracowanych procedur zawartych w dokumentach szkoły,
- dbać o bezpieczeństwo uczniów, przestrzegać przepisów bhp,
- wspierać rodziców w realizacji ich koncepcji wychowania,
- angażować rodziców do współpracy ze szkołą,
- na zebraniach prowadzić pedagogizację rodziców,
- wzmacniać współpracę z Radą Rodziców,
- poszukiwać skutecznych metod motywowania uczniów do nauki,
- stale monitorować sytuację uczniów zmagających się z problemami zdrowotnymi i emocjonalnymi,
- wspierać uczniów i rodziców w pokonywaniu sytuacji dla nich trudnych, udzielać im specjalistycznej pomocy,
- wzmacniać pracę zespołową nauczycieli w celu skuteczniejszego rozwiązywania problemów wychowawczych,
- w procesie dydaktyczno-wychowawczym uwzględniać indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów,
- aktywizować uczniów i zachęcać ich do samodzielności i podejmowania odpowiedzialności za podejmowane decyzje,
- kształtować rozwój ucznia w oparciu o wartości uniwersalne,
- kontynuować dotychczasowe działania profilaktyczne i podejmować nowe.

Przeprowadzona diagnoza sytuacji wychowawczo-profilaktycznej w III LO w Łomży posłużyła do sformułowania poniższych celów, zaplanowania działań i treści wychowawczo-profilaktycznych.

Cele, działania i treści wychowawczo-profilaktyczne

Cele wychowawcze	Zadania	Treści/osiągnięcia wychowawcze	Sposób realizacji
I. SFERA FIZYCZNA/BIOLOGICZNA			
1. Zachowania i postawy prozdrowotne.	1. Rozwijanie umiejętności dbania o własne ciało, zdrowie i sprawność fizyczną.	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie sprawności fizycznej dbanie o zdrowie poprzez aktywność fizyczną. • Umiejętność konstruktywnego spędzania czasu wolnego. • Rozwijanie sprawności i predyspozycji w dodatkowych zajęciach sportowych. • Przestrzeganie zasady fair play we współzawodnictwie. • Edukacja prozdrowotna rodziców. 	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia wf, lekcje biologii, zajęcia z wychowawcą, • zajęcia pozalekcyjne, zawody sportowe, wycieczki, • działania informacyjno-edukacyjne skierowane do rodziców (np. szkolne gazetki ścienne, ulotki, rozmowy), • monitorowanie sytuacji uczniów zmagających się z problemami zdrowotnymi, • współpraca z rodzicami i pielęgniarką szkolną,
2. Świadomość ochrony życia i zdrowia oraz gotowość do niesienia pomocy potrzebującym.	2. Wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności niezbędne do skutecznej oceny zagrożenia, a także racjonalnych działań prewencyjno-ratowniczych.	<ul style="list-style-type: none"> • Umiejętności prawidłowego działania w przypadku wystąpienia zagrożenia życia lub zdrowia i udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach. 	<ul style="list-style-type: none"> • lekcje edb, biologii, zajęcia wdż, • akcja „bezpieczne wakacje”,

		<ul style="list-style-type: none"> • Wiedza na temat leczenia krwią i angażowanie się w akcje honorowego krwiodawstwa i akcje charytatywne. • Znajomość procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia życia, zdrowia i bezpieczeństwa uczniów. 	<ul style="list-style-type: none"> • akcje honorowego krwiodawstwa i akcje charytatywne, • zajęcia z wychowawcą, • zajęcia z pedagogiem, • zajęcia z policją, strażą pożarną,
3. Harmonijny rozwój ucznia.	1. Uświadomienie zagrożeń zdrowia fizycznego.	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznawanie zagrożeń związanych z zaburzeniami odżywiania (anoreksja, bulimia, otyłość, cukrzyca) oraz nadużywaniem ogólnodostępnych leków. • Nabycie umiejętności wczesnej identyfikacji zmian chorobowych (np. zmian skórnych). • Edukacja prozdrowotna rodziców dotycząca zagrożeń zdrowia fizycznego. • Wiedza na temat profilaktyki raka piersi i narządów rodnych oraz umiejętność samobadania piersi. • Świadomość ochrony życia: zagrożenie samobójstwem, eutanazja, aborcja. 	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia z wychowawcą i pedagogiem lub psychologiem, • zajęcia profilaktyczne, lekcje biologii, • zajęcia wdż, • działania informacyjno-edukacyjne skierowane do rodziców (np. szkolne gazetki ścienne, ulotki, rozmowy), • zajęcia z przedstawicielem państwowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej, • zajęcia z pracownikami Stowarzyszenia Kobiet z Problemem Onkologicznym,

	<p>2.Zapobieganie uzależnieniom.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Znajomość mechanizmów i objawów uzależnień (nikotynizmu, alkoholizmu, narkomanii) oraz innych współczesnych uzależnień behawioralnych np. infoholizmu, tanoreksji, nałogowego hazardu. • Wiedza i umiejętności dotyczące zapobiegania i walki z uzależnieniami w tym od Internetu i mediów społecznościowych. • Nabycie umiejętności zwracania się o pomoc i szukania pomocy dla siebie i bliskich w szkole i instytucjach wspierających. • Współpraca z rodzicami w zakresie zapobiegania uzależnieniom. 	<ul style="list-style-type: none"> • lekcje biologii, zajęcia z wychowawcą, pedagogiem i psychologiem, • działania informacyjne, edukacyjne i interwencyjne skierowane do rodziców, • lekcje informatyki, realizacja programu „Cyfrowobezpieczni.pl”, • zajęcia z pracownikami OIK, PP-P,
--	--------------------------------------	--	---

II. SFERA PSYCHICZNA

<p>4.Rozwijanie zainteresowań i uzdolnień.</p>	<p>1.Rozpoznawanie i wspieranie uczniów posiadających szczególne zdolności, zainteresowania.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dokonywanie oceny własnych uzdolnień, rozwijanie umiejętności uczenia się. • Rozwój zainteresowań, poszerzanie autonomii i samodzielności. • Współpraca z rodzicami w zakresie rozpoznawania możliwości uczniów. 	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia z wychowawcą, warsztaty z pedagogiem, psychologiem, • indywidualizacja pracy z uczniami, • zajęcia pozalekcyjne, koła zainteresowań, • rozmowy z rodzicami,
<p>5.Zaangażowanie w zdobywanie wiedzy i umiejętności.</p>	<p>1.Zwiększanie motywacji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wartość nauki, pozytywny stosunek do procesu kształcenia i samokształcenia. • Aktywne metody pracy na lekcjach i motywujące zasady oceniania, promujące wkład pracy ucznia i zaangażowanie. • Dostosowanie wymagań do potrzeb edukacyjnych i rozwojowych uczniów ze specjalnymi potrzebami. • Udział w olimpiadach, konkursach, projektach, przedsięwzięciach. • Premiowanie i nagradzanie działań, inicjatyw i sukcesów edukacyjnych, sportowych i artystycznych uczniów. • Wytrwałość w dążeniu do wyznaczanych celów, potrzeba 	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia lekcyjne, • przestrzeganie zaleceń zawartych w opiniach PP-P, • udział w akademiach szkolnych, prowadzenie strona internetowa, • zajęcia integracyjne z wychowawcą, • stypendia za osiągnięcia naukowe i sportowe, • spotkania rodziców, uczniów z wychowawcą, psychologiem i pedagogiem szkolnym,

		<p>bycia ambitnym.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bezpieczne, przyjazne środowisko szkolne sprzyjające rozwojowi intelektualnemu ucznia. • Edukacja rodziców w zakresie sposobów motywacji dziecka do nauki. 	
6.Zdrowie psychiczne.	1.Uświadomienie zagrożeń dla zdrowia psychicznego.	<ul style="list-style-type: none"> • Umiejętność rozpoznawania zagrożeń i chorób cywilizacyjnych. • Nabycie umiejętności radzenia sobie ze stresem. • Nabycie wiedzy na temat zagrożenia depresją. • Edukacja prozdrowotna rodziców. 	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia z wychowawcą i pedagogiem lub psychologiem, • działania informacyjno-edukacyjne skierowane do rodziców (np. szkolne gazetki ścienne, ulotki, rozmowy), • zajęcia profilaktyczne, lekcje biologii, • zajęcia wychowanie do życia w rodzinie, • zajęcia z przedstawicielem państwowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej, • monitorowanie sytuacji uczniów zmagających się z problemami psychicznymi.

III. SFERA SPOŁECZNA

7. Budowanie relacji międzyludzkich.	1. Kultywowanie tradycji i znaczenia więzi rodzinnych.	<ul style="list-style-type: none"> • Zaangażowanie i aktywne uczestnictwo rodziców w życiu szkoły. 	<ul style="list-style-type: none"> • kontakty z rodzicami podczas wywiadówek, kontaktów indywidualnych, spotkań informacyjno-szkoleniowych, uroczystości szkolnych oraz przez e-dziennik, • działalność Rady Rodziców i Stowarzyszenia Przyjaciół Szkoły,
	2. Dbanie o bezpieczne i prawidłowe relacje w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> • Docenianie znaczenia rodziny w zaspokajaniu potrzeb. • Przygotowanie do pełnienia roli odpowiedzialnego członka rodziny. • Umiejętność okazywania uczuć i wzajemnego szacunku w relacjach rodzinnych. • Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i pozyskiwanie umiejętności zwracania się o pomoc w sytuacjach trudnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • lekcje religii, • zajęcia wdż, • zajęcia z wychowawcą, • współpraca z OIK, PCPR i Sądem Rodzinnym, • spotkania z pedagogiem i psychologiem, • podejmowanie działań wspierających i interwencyjnych,

8. Wysokie kompetencje interpersonalne.	1. Pokonywanie barier w porozumiewaniu się.	<ul style="list-style-type: none"> • Doskonalenie umiejętności prowadzenia otwartej komunikacji, umiejętności słuchania i wyrażania swoich myśli. • Wdrażanie do efektywnej współpracy i zespołowego działania. • Umiejętność prowadzenia dialogu, argumentowania, negocjacji i zawierania kompromisu. 	<ul style="list-style-type: none"> • lekcje języka polskiego, • zajęcia wychowawcze , • zajęcia z pedagogiem, psychologiem, • praca w grupach na zajęciach lekcyjnych, • edukacja rodziców,
	2. Kształtowanie umiejętności asertywnego radzenia sobie w relacjach z innymi.	<ul style="list-style-type: none"> • Umiejętność uzasadniania i obrony własnego zdania i poglądów. • Zdolność do przeciwstawiania się negatywnym wpływom grupy. • Umiejętność zmiany postawy i zachowania poprzez przyjmowanie asertywnej/konstruktywnej krytyki. • Zaangażowanie w działalność prospołeczną, rozwijanie samorządności. 	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia lekcyjne, pozalekcyjne i zajęcia wychowawcze z elementami treningu pewności siebie, • zajęcia z wychowawcą, • praca w SU i Młodzieżowej Radzie Miasta,
9. Umiejętność prowadzenia konstruktywnego dialogu oraz rozmów kwalifikacyjnych.	1. Poznanie zasad autoprezentacji, umiejętności wyrażania siebie.	<ul style="list-style-type: none"> • Doskonalenie autoprezentacji, prowadzenia dialogu i argumentowania. 	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia z wychowawcą, • zajęcia z języka polskiego, • zajęcia z przedsiębiorczości, • zajęcia z psychologiem i pedagogiem szkolnym, • współpraca z instytucjami wspierającymi doradztwo zawodowe,

10. Kreatywność i przedsiębiorczość.	1. Doskonalenie umiejętności planowania kariery zawodowej.	<ul style="list-style-type: none"> • Znajomość predyspozycji i zainteresowań zawodowych. • Poznanie aktualnego rynku pracy, zasad skutecznego poszukiwania zatrudnienia. • Znajomość uczelni wyższych, szkół policealnych, instytucji wspierających absolwentów w szukaniu pracy. 	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia z doradcą zawodowym, wychowawcą, • lekcje przedsiębiorczości, • udział w „Giełdzie pomysłów na życie”, • współpraca z instytucjami wspierającymi doradztwo zawodowe np. Łomżyńskie Centrum Rozwoju Edukacji, • praca w Młodzieżowej Radzie Miasta, • współpraca z rodzicami,
11. Umiejętność dokonywania obiektywnej oceny własnych zachowań a także ich korygowanie.	<p>1. Korygowanie niewłaściwych zachowań.</p> <p>2. Respektowanie regulaminu szkolnego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Przejmowanie odpowiedzialności za swoje wybory i zachowanie, ponoszenie konsekwencji łamania regulaminu i przekraczania granic. • Znajomość norm społecznych i świadomość potrzeby ich respektowania. • Znajomość przepisów prawa w zakresie konsekwencji podejmowania zachowań ryzykownych. • Przeciwdziałanie przemocy. Znajomość konsekwencji w przypadku przekraczania prawa przez osoby nieletnie i pełnoletnie. 	<ul style="list-style-type: none"> • wszystkie zajęcia lekcyjne, • edukacja prawna z policją, pracownikami zakładu karnego, • działania edukacyjne skierowane do rodziców,
12. Kreatywność i otwartość.	1. Przygotowanie do życia w zmieniającym się świecie.	<ul style="list-style-type: none"> • Umiejętność korzystania z zasobów szkoły, w tym nowoczesnych 	<ul style="list-style-type: none"> • lekcje przedsiębiorczości, • szkolne centrum informacji,

		<p>środków dydaktycznych, informatycznych, komunikacyjnych, technicznych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doskonalenie umiejętności komunikowania się w językach obcych. 	<p>multimedialnej,</p> <ul style="list-style-type: none"> • lekcje informatyki, • koła zainteresowań, • zajęcia lekcyjne z języków nowożytnych,
<p>13. Poczucie odpowiedzialności za środowisko naturalne.</p>	<p>1. Kształtowanie postaw proekologicznych i wrażliwości na środowisko naturalne.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Umiejętność dbania o środowisko naturalne. • Świadomość cywilizacyjnych zagrożeń. 	<ul style="list-style-type: none"> • udział w akcji „Sprzątanie świata”, • lekcje biologii, • zajęcia z wychowawcą, • udział w szkolnej akcji „Dzień Ziemi”,
<p>IV. SFERA AKSJOLOGICZNA</p>			
<p>14. Uczciwość, odpowiedzialność i rzetelność w dążeniu do realizacji celów życiowych.</p>	<p>1. Nauka systematyczności, rozbudzanie motywacji do podejmowania działań zmierzających do realizacji własnych celów życiowych, podejmowania odpowiedzialnych decyzji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wiedza na temat skutecznego planowania, zarządzania czasem. • Pojęcie odpowiedzialności za siebie i swoje czyny. 	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia warsztatowe dot. skutecznych metod planowania i działania, • planowanie ścieżki edukacyjnej, ścieżki życiowej, • edukacja prawna, • lekcje religii, • współpraca z policją,

<p>15. Poczucie godności i wolności.</p>	<p>1. Poznanie wartości uniwersalnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poczucie godności i niezależności, świadomość własnej wartości. • Znajomość konsekwencji nadużywania pozornej wolności. • Umiejętność samooceny i oceny postępowania innych. • Współpraca z rodzicami w zakresie gotowości ucznia do zmiany zachowania, postępowania zgodnie z normami etycznymi. 	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia z wychowawcą, • zajęcia z psychologiem i pedagogiem szkolnym, • lekcje religii, wdz, • lekcje języka polskiego, wos, historii, • kontakty z rodzicami,
<p>16. Respektowanie i szanowanie praw drugiego człowieka, odrębności kulturowej i wyznaniowej, odpowiedzialność moralna.</p>	<p>1. Nauka tolerancji i szacunku wobec siebie i innych ludzi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pozyskanie wiedzy na temat odrębnych kultur, religii, nauka tolerancji wobec odrębności. • Wiedza na temat praw i obowiązków obywateli. • Przygotowanie ucznia do życia w zmieniającej się rzeczywistości. • Poszerzanie wiedzy o Europie i świecie. 	<ul style="list-style-type: none"> • udział w „dniu języków obcych”, • zajęcia z wychowawcą, • wolontariat, akcje charytatywne, • lekcje historii, wos-u, geografii, • spotkania z przedstawicielami fundacji „Ocalenie”, • współpraca z rodzicami,
	<p>2. Doskonalenie umiejętności budowania podmiotowych relacji z innymi, opartych na szacunku, akceptacji i zrozumieniu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Umiejętności rozpoznawania stereotypów i uprzedzeń, unikania ich w relacjach z innymi. • Wiedza o prawach człowieka. • Poszanowanie różnorodności. • Rozwijanie wrażliwości na potrzeby innych, empatii i bezinteresowności. 	<ul style="list-style-type: none"> • lekcje j. polskiego, • zajęcia z pedagogiem, psychologiem, • akcje charytatywne i wolontariat, • współpraca z rodzicami,

17.Szacunek dla kultury i dorobku narodowego.	1.Wychowanie patriotyczne. Znajomość miejsc pamięci związanych z ważnymi wydarzeniami historycznymi.	<ul style="list-style-type: none"> • Poznanie dorobku kulturowego narodu polskiego, tradycji polskich, historii, praw i obowiązków obywatela polskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> • udział w uroczystościach szkolnych, • lekcje historii, wos, • lekcje języka polskiego, • udział w maratonie świątecznym, współpraca z rodzicami, • wycieczki do muzeów i innych miejsc pamięci,
	2.Kultywowanie tradycji związanych z patronem szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> • Poznanie historii żołnierzy AK-patrona szkoły. • Udział w uroczystościach, konkursach, reprezentowanie szkoły. • Współpraca z Podlaską Rodziną Szkół Imienia Bohaterów Walki o Niepodległość Rzeczypospolitej. • Dbanie o dobre imię i promocję szkoły. 	<ul style="list-style-type: none"> • akademie, • lekcje historii, języka polskiego, • zajęcia z wychowawcą, • poczet sztandarowy,
18.Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania, stosownego do miejsca i sytuacji.	1.Zasady dobrego zachowania i funkcjonowania w grupie społecznej.	<ul style="list-style-type: none"> • Poznanie zasad dobrego zachowania, nauka savoir vivre. • Dbłość o kulturę języka i posługiwania się poprawną polszczyzną. • Przestrzeganie właściwego zachowania się i stosownego stroju podczas uroczystości szkolnych. • Współodpowiedzialność rodziców za właściwe zachowanie. 	<ul style="list-style-type: none"> • udział w uroczystościach szkolnych, • studniówka, • współpraca z rodzicami, • lekcje języka polskiego, • wycieczki, grupowe wyjścia,

Plany wychowawczo- profilaktyczne klasy

Plan wychowawczo-profilaktyczny klasy tworzy każdy wychowawca w oparciu o treści zawarte w programie wychowawczo-profilaktycznym szkoły. Tworząc plan pracy z klasą nauczyciel bierze pod uwagę:

- potencjał każdego ucznia, indywidualne zainteresowania,
  - specyfikę zespołu klasowego z uwzględnieniem panujących w niej relacji, motywacji do działania,
  - treści działań wychowawczych i profilaktycznych,
  - konieczność współpracy wychowawcy z nauczycielami i rodzicami uczniów,
- Wychowawca określa terminy realizacji poszczególnych zadań i osiągnięcia celów.

Strategie ewaluacji

Treści w programie mogą być aktualizowane i modyfikowane zgodnie z potrzebami. Realizacja celów i zadań programu wychowawczo - profilaktycznego będzie monitorowana na bieżąco. Ocena efektów realizacji programu wychowawczo- profilaktycznego będzie zawarta w sprawozdaniach semestralnych i rocznych, raportach z ewaluacji pracy szkoły, analizach ankiet, podsumowaniach działań edukacyjnych i wychowawczych.

Wskaźniki ewaluacji Programu wychowawczo- profilaktycznego:

Ilościowe:

- liczba uczestników zajęć pozalekcyjnych, wychowawczych, edukacyjnych,
- liczba uczniów biorących udział w konkursach, liczba finalistów, laureatów,
- liczba przedsięwzięć, imprez, wycieczek organizowanych przez szkołę,
- liczba rodziców zaangażowanych w pracę szkoły, uczestniczących w zebraniach i uroczystościach.

Jakościowe:

- aktywność uczniów na zajęciach lekcyjnych i w wydarzeniach pozaszkolnych,
- stopień poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole, w klasie,
- frekwencja uczniów, przyczyny absencji,

- postępy w nauce, przyczyny niezadowolających wyników edukacyjnych,
- współpraca z rodzicami, frekwencja rodziców w wydarzeniach szkolnych,
- współpraca ze środowiskiem lokalnym.

Wyniki ewaluacji wykorzystywane będą do planowania dalszej pracy wychowawczo- profilaktycznej III LO w Łomży.

Po konsultacjach *Program wychowawczo – profilaktyczny III LO w Łomży* zatwierdziła

- Rada Rodziców w dniu 26.09.2017 r.

- Rada Pedagogiczna w dniu 28.09.2017 r.

Opracował zespół w składzie:

- Sławomira Głasek
- Katarzyna Gryczewska
- Bogusława Hryniewicz
- Krystyna Orzechowska - Gryguc
- Artur Proniewski